

[Justitsministeren]

advokatens meddelelse vedrører, er netop dette sidste punkt, altså den strafferetlige reaktion på konstaterede butikstyverier, og det er væsentligt her at fremhæve, at rigsadvokatens meddelelse ikke er udtryk for noget som helst principielt nyt i forhold til den praksis, der har været fulgt i en meget lang årrække.

Jeg skal afstå fra at komme med en lang historisk udredning, men jeg kan nævne, at justitsministeriet allerede i en anordning fra 1920 – det er dog et par dage siden – gav anklagemyndigheden mulighed for at afgøre tyverisager med tiltalefrafald, når det stjålne værdi kun var få kroner, hvis de øvrige omstændigheder i sagen talte derfor.

Dette princip, altså at små tyverier kan afgøres med tiltalefrafald, har været fastholdt lige siden, men selvfølgelig med en vis beløbsmæssig ajourføring af beløbsgrænsen. I 1972 blev påtalekompetencen for de indre tyverier, altså straffelovens § 287, flyttet fra statsadvokaterne til politimestrene, og da sagerne nu ikke længere behøvede at forelægges statsadvokaten, blev der givet nye praktiske retningslinjer for sanktionspraksis. Ordningen blev den, at butikstyveri af meget beskedent omfang – det var til værdier under 10–20 kr. – kunne afsluttes med, at den polititjenestemand, der foretog undersøgelsen, meddelte en advarsel på stedet.

Fra 1977 blev dette suppleret med, at butikstyverier, hvor det stjålne udsalgspris ikke oversteg 100 kr., efter en forudgående undersøgelse af den skyldiges forhold kunne afgøres med en advarsel, meddelt af en ledende polititjenestemand eller skriftligt af politikontoret.

Der var altså nu 2 måder at afgøre de mindre butikstyverier på: for de helt små beløb med advarsel på stedet, og for de lidt større beløb med advarsel efter indbringelse og afhøring på politistationen.

De 2 beløbsgrænser blev i 1980 fastsat til henholdsvis 50 kr. og 150 kr., i 1982 forhøjet til 150 kr. og 300 kr. Den sidste forhøjelse har rigsadvokaten begrundet med to faktorer, dels den almindelige prisudvikling, dels den lempede strafferamme og strafudmåling over for mindre berigelsesforbrydelser, som blev gennemført i sommeren 1982, hvor bl.a. adgangen til at idømme hæftestraf udgik af straffelovens § 287.

Som det fremgår af det, jeg her har sagt, forudsættes det, at den skyldiges forhold ikke

taler imod anvendelsen af advarsel som strafferetlig reaktion. I gentagelsestilfælde kan der forventes en mere alvorlig strafferetlig reaktion. Afgørelsen, herunder også advarsler, vil i de tilfælde, hvor politiet har haft kontakt med den sigtede, blive indberettet til det centrale kriminalregister, bl.a. med det formål, at politiet ved undersøgelse i kriminalregistret kan sikre sig korrekt oplysning om, hvorvidt en sigtet tidligere har modtaget f.eks. advarsel for butikstyveri.

Det er min opfattelse, at rigsadvokaten, også ved sin aktuelle meddelelse nr. 16 af 3. november 1982, har taget hensyn til at finde en rimelig og smidig afgørelsesmåde i forhold til de relativt mindre strafværdige lovovertrædelser, der her normalt er tale om, og til at opretholde en rimelig forebyggelseseffekt. Jeg tror nemlig slet ikke, at man skal undervurdere det ubehag, det vil være for langt de fleste at blive pågrebet som butikstyv, blive indbragt til en politistation og dér blive afhørt og få tildelt en advarsel.

Jeg kan i øvrigt nævne, at man i Københavns politikreds, der sagsmæssigt er langt den største i landet, ikke bruger metoden med advarsel på stedet, men i alle tilfælde, hvor politiet bliver tilkaldt, indbringer den sigtede til afhøring og advarsel på politistationen, sådan som det også blev nævnt over for medlemmer af retsudvalget, da man af lagde besøg hos Københavns politi. Politidirektøren i København har oplyst over for justitsministeriet, at der her normalt vil være tale om en helt tilstrækkelig reaktion. Dette kan bl.a. underbygges med, at der efter Københavns politis erfaringer synes at være meget få gengangere blandt de personer, der pågribes som butikstyve.

Med den praksis, vi har haft på dette område, mener jeg, at vi fortsat har en fornuftig ordning med hensyn til disse spørgsmål, at der ikke er sket nogen afkriminalisering, at man fastholder, at butikstyveri er strafbart. Derfor mener jeg ikke, at der er noget grundlag for at gennemføre det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Hans Jørgen Jensen (S):

Forslaget har jo sin baggrund i, som det allerede er nævnt, at rigsadvokaten den 3. november 1982 har udsendt en meddelelse om at anvende bl.a. advarsel som sanktion